

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe un jum. . 12 "
 Pe o lună . 2 "
 Num. de Duminică
 Pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . 10 Cor.
 Num. de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2-3.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Oameni transcendentali.

»Eșită din niște școli mizerabile (pătura cullă unguerească) a căror singură țintă e propagarea minciunii, în cari n'au învățat nimica alta decât fanatismul, primind o educațiune, care avea de principiu a stinge tot ce în suflet e curat, uman, nobil, pur, s'au infiltrat în capetele unei generațiuni june și de aceea docile, niște principii sistematice în flagrantă contradicțiune cu tot ce era mai nobil în spiritul secolului nostru. Astfel acești oameni au devenit transcendentali. Aceste principii sistematice ale lor, scoase deductiv din o istorie falsificată, *escamotate din concepțiunea exagerată a națiunii lor*, din noțiunea falsificată a dreptului, — ce puteau fi ele decât pure minciuni! În viața publică însă ei judecă consecvent pe baza acelor principii mincinoase, de aceea nu ne poate prinde mirarea, dacă toate consecințele ce le trag din principii falsificate nu sunt, nu pot fi, decât iarăși falsificate.

Nu trebuie dar să ne mirăm dacă ei aplică principiile cele mai mari din viața publică a popoarelor astfel cum le aplică; pentru că ei le-au înțeles pe dos, pentru că țesătura falselor noțiuni fundamentale i-a făcut incapabili de a judeca drept. Cine nu știe acuzațiunea ce ni-se face nouă românilor pentru că solicităm pentru noi ceea ce ei au solicitat pentru dânșii? Ce întoarsă, ce minunată trebuie să fie aceea glavă, care face altuia o crimă, din ceea ce el pentru sine și croiește o virtute! Tot ce constituie

viața lor internă e o minciună. De ce să ne mirăm, dacă alegerea la ei însemnează beție, bătaie și omor? Să nu ne mirăm dacă toate noțiunile au cu totul altă semnificare, pentru că sunt privite prin o prismă sufletească ce falsifică totul. Asemenea cum nu te poți înțelege cu un om, a cărui limbă și noțiuni diferă astfel de ale tale, încât el rămâne pentru tine netraductibil, căci tu nu ai noțiunile ce le are el, cum el nu le are pe ale tale: — tocmai așa nu te poți înțelege cu *inteligenta maghiară*. Impăcare sau transacțiune nu se încap aicea, căci divergența noțiunilor fundamentale și a principiilor sistematice, condiționează o eternă divergență a deducțiunilor din ele. Va să zică aicea nu se încap acest mijloc dulce și pacific, care va fi etern neînțeles. Tu i spui că națiunea română vrea cutare și cu tare lucru, — el îți răspunde că națiunea română nici nu există. Apoi înțelege-te c'un astfel de om!

Cât de clar înțelege profundul nostru cugetător Eminescu cauzele procesului secular ce decurge între cărmuitorii țării noastre și între naționalități, fără nădejde de a se sfârși vre-odată. Am citat acest pasaj luminos dintr'un articol al marelui maestru, apărut în primăvara anului 1870, în *Federațiunea*, pentru că deși scris cu aproape 40 de ani înainte, el este prea actual și în zilele noastre, și mai ales acum, când memoriul medicilor din România, precum și manifestul ziarelor românești din Ungaria, departe de a fi putut convinge pe opresorii noștri, coborîndu-i din sferele trans-

cedentale ale preocupărilor de rasă, a avut darul să incendieze și mai mult fanatismul lor, — și pentru că în acest pasaj se fixează cu o logică de limpeziciune clasică cauzele ce înlesnesc înțelegerea miraculosului fenomen, ce se petrece cu o regularitate cronică, din restimp în restimp, în lumea spirituală a compatrioților noștri.

Adevărurile recunoscute de toată lumea, pentru ei sunt inaccesibile. Ochii lor împăienjeniți de fantasmagoria statului pur ungueresc nu pot distinge adevărata înfățișare a fenomenelor ce se petrec în jurul lor. Ideile mari, generoase, ce frământă spiritul popoarelor în lupta lor pentru progres, răsfânse prin prisma orgoliului lor de rasă, proiectează în mintea lor un spectru bizar, o imagine difuză, care-i desechilibrează, sugerându-le gândiri încoherente și exaltându-le sentimentele.

Trăind isoლაți în atmosfera unor noțiuni transcendente, ei au ajuns să nu mai cunoască pe cei ce-i înconjoară și se miră cum de elucubrațiunile lor telurice rămân neînțelese și că manifestațiunile lor intolerante, fanatice și barbare, sunt privite de toată lumea cu uimire.

Astfel, bărbați de stat, profesori universitari, publiciști și scriitori unguri deopotrivă, se sbat mereu prinși în rețeaua defectelor organice ale educațiunii lor, fără putință de a se ridica la nivelul lumii civilizate, fără nădejdea de a putea înțelege vre-odată pentru ce sunt desaprobați și nesimpatizați de popoarele culte.

Ei răstălmăcesc tot ce s'a stabilit ca în-

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Emile Verhaeren.

S'a mai vorbit, în foiletonul »Tribunei«, despre marele poet belgian Emile Verhaeren. Autorul »Orașelor tentaculare« și al atâtor minunate volume de alte poezii, trăiește la Saint Cloud, lângă Paris. El a pregătit pentru la toamnă o piesă de teatru, despre care nu se știe încă, nimic. E interesant pentru cititorii noștri să schițăm activitatea literară a acestui mare poet, atât de celebru în occident și atât de puțin cunoscut la noi.

Despre Emile Verhaeren s'a spus de multe ori că e un barbar. Subt cerul senin al poeziei plină de cavaleri înamorați și de castelane roze, tumultuosul bard a trecut ca un uragan devastator, răsturnând totul în calea sa, distrugând tradițiunile și convențiunile, mânănd cu furie ceata imaginilor sale desordonate. Acest torent, care aducea odinioară lavă arzătoare s'a liniștit acum, își varsă cu majestate valuriie-i suverane și se precipită cu împetuozitate în țările sălbatice, pline de foc. El nu e făcut să susure cu sficiune în mijlocul livezilor verzi, înflorite. El nu curge drăgăiaș subt azurul senin, în mijlocul concertelor de priveghitori, el se rostogolește cu furie printre stânci, înspăimântând prăpastiile, subt un cer înorat, brăzdat de fulgere și zdrențuit de furtună. Nu cântă, nu suspină, nu se plânge, ci și urlă durerea, își țipă fericirea; se repede ca un cataclism. La el, toate lucrurile își pierd măsura, devin uimitoare, fantastice. Halucinat, plutește.

Colo, în fundul cerului
 Unde miază-noaptea e pală..

Opera lui e ca o catedrală gotică, plină de diavoli cu trup de balaur, cu fecioare înspăimântate, o catedrală cu bolți sombre, subt care pașii răsună funebru și și pierd ecurile în infinit. E o operă bizară, monstruoasă, brutală, zidită din materii stranii. Sunt viziuni de cimitire, de cadavre roase de viermi, de chiparoși și corbi. Din opera aceasta se desprinde o senzație de vag, de nesiguranță de imensitate, o senzație de ceață, de orizonturi, de depărtări, de liniște, de infinit. Sunt cântecile dureroase și magnifice ale *epocii moderne...*

Fiindcă, în primul rând, acesta e Verhaeren: poetul epic modern. Flamandul acesta, a cărui viață s'a strecurat în țara muncii, în mijlocul scenelor de dezolațiune, s'a cutremurat vremelnic de doliul din jurul său. Întâi, el a început să picteze tablourile bogate în culori și în sănătate, ca cele ale maestrului Rembrandt; s'a aplecat pe ruine și a privit trecutul. Apoi, după ce-a călătorit prin cetățile industriale a mașinismului contemporan, în mijlocul egoismului și a sălbătăciei luptelor, poetul înspăimântat în fața infinitului durerei omenești, se deslanțuie în anatame asupra acestui »secol atheu și negru«.

E perioada de nebunie și teroare. El e prada viziunilor înspăimântătoare de moarte și de groază. Câțiva ani apoi, și în sufletul său se face liniște, încetul cu încetul. De-aci înainte, el va suferi încă, dar de toată imensa suferință umană și se va pleca, înduioșat și iubitor, de-asupra mizeriilor

fraților săi, va scruta destinele omului, se va ridica împotriva răului și a urei, până în ziua când va fi întrevăzut aurora înfrățirii și va svârli strigătul speranței sale..

Aceasta e evoluțiunea acestui spirit, evoluțiune pe care ne-o arată clipă cu clipă fiecare din volumele sale.

Născut în Saint-Amand, lângă Anvers, Verhaeren și-a petrecut întreaga copilărie în Flamandia, în mijlocul câmpiilor de in și cânepă; își umplu ochii cu orizonturile largi și uniforme, pe fundul cărora răsar din când în când, clopotnițele satelor depărtate. Când era de patrusprezece ani, fu trimis de tatăl său la Gand, în institutul Saint-Barbe, pe unde mai târziu avea să treacă un alt poet belgian: Maurice Materlinck. Acolo, Verhaeren cunoscu pe Georges Rodenbach, cu care se făcu bun prieten. Ceteau amândoi pe Lamartine, Hugo, Musset, și amândoi visau să se amestece în viața marilor orașe, să se asvârle în viața literară. Dar tatăl lui Verhaeren, mai prozaic, avea alte planuri cu fiul său: voia să-l facă director de uzină. Eterna poveste: părinții nu se îndură niciodată să-și lase copiii în mijlocul acelor nebuni și răufăcători, cari sunt artiștii și poeții. Dar, vocațiunea lui Verhaeren era puternică. El smulse părinților săi consimțământul de a prepara dreptul și plecă la universitatea din Louvain, unde rămase până la 1881. Timp de cinci ani, ocupându-se cu dreptul în treacăt, el se consacra pe de-a-ntregul literaturii. Scoase revistă și se împrieteni cu scriitori și artiști.

Printre aceștia, el își făcu prieteni intimi pe pictorul Léo von Bysselberghe. Împreună cu el,

telepciune și adevăr de către marii cugetători ai Apusului, tot ce-au importat din împărăția gândirii a popoarelor civilizate, ba se razemă chiar, în justificarea procedurii lor reacționar și violent, de însuși normele procedurilor luminate stabilite de bărbații de stat ai altor națiuni, căci nu le înțeleg, pentru că nu le pot înțelege.

Ei confundă noțiunea statului cu noțiunea poporului unguresc, uitând că acesta formează numai o terțialitate a populației statului ungar. Astfel ei țipă după procuror și solicită împotriva noastră »cele mai radicale mijloace« de retorsiune, pentru că noi, naționalitățile, cari formăm două terțialități a populației statului, am denunțat lumii opresiunea lor brutală, când ei abuzează de puterea de stat în folosul numai a unei terțialități, prigonindu-le pe celelalte două. Astfel deși statul îl compun în majoritate terțialitățile formate de noi, în judecata lor ilogică totuși noi suntem usurpatorii prestigiului statului — și nu ei.

Astfel ei se laudă în fața străinătății cu iubirea lor de libertate și egalitate, cu luptele lor purtate pentru libertatea gândirii și a presei, și uită că majoritatea populației în statul ungar îndură tocmai din partea lor cele mai nemiloase prigoniri pentru »temeritatea«, că pretinde și pe seama ei harurile acestor libertăți.

Astfel faimoasa societate de ungurizare »O. M. Sz«, afirmă cu o perfidie uimitoare, că noi, românii din statul ungar, avem mai multe și mai bune școli populare ca frații din România, uitând că ele au fost înființate prin jertfele noastre enorme și că statul, deși obligat în temeiul legilor să ridice el aceste școli și să înființeze chiar școli medii românești, n'a cheltuit o para chioară pentru învățământul românesc, ba ne răpește chiar și pe cele ridicate de noi.

Tot atât de perfidă e și afirmațiunea că, naționalitățile din Ungaria n'au nici o idee despre opresiunea zugrăvită de »instigatorii« lor politici și că acesta ar fi motivul pen-

tru care naționalitățile n'au ales decât 14 deputați în cameră. Ei uită și aici brutalitățile, vandalismul și teroarea alegerilor parlamentare din Ungaria.

Din minciuni de aceiaș speță disgustătoare e clădit întreg aparatul pledoriului lor, expediat ieri spre edificarea străinătății. Argumentele lor străvezii nu vor putea însă seduce, decât doar pe oaspeții exotici ai congresului, pe medicii din Patagonia, Australia și Africa. Și dacă a mai rămas vre-o nedumerire asupra memoriului medicilor români și a manifestului nostru, după acest ilustru pledoriu ea se va risipi fără îndoială.

Pentru noi rezultă din toate acestea încă odată adevărul că, cu astfel de oameni transcendențiali nu ne vom putea înțelege niciodată și că numai organizându-ne împreună cu compatrioții noștri de aceiași soartă cu noi, numai întărindu-ne pe toate terenele prin muncă fără popas, vom putea să-i desmetecim odată din tărâțele lor șoviniste — dar, atunci, nu cu argumentele raționamentelor politice.

Conflictul bisericii noastre cu guvernul. Celim în ziarele din Budapesta: În 24 Septembrie expiră termenul pe care ministrul de culte Apponyi l-a fixat pentru executarea ordinațiilor sale de limbă. Precum se știe atât prelații români cât și guvernul stăruiesc deopotrivă, ca conflictul să nu se agaveze și să găsească un modus vivendi prin care să evite deocamdată conflictul.

Un singur modus vivendi există. Să-și revocace d. ministru ordinațiunile.

Convenția militară între România și Austro-Ungaria. Corespondentul din Paris al lui »Newyork Herald« află, că o convenție militară secretă este pe cale a se încheia între România și Monarchia Austro-Ungară.

Un discurs al episcopului Lányi. Episcopul catolic Lányi, care, precum se știe, este intimul moștenitorului nostru de tron, a ținut în ziua de sf. Stefan un discurs în Oradea-mare, de un limbaj neobișnuit de violent la adresa presei semite. Ziarele ovreești atacă cu înverșunare următoarele pasaje:

Ziariștii jidani atacă fără întrerupere biserica catolică și batjocorirea catolicismului e un obicei de predilecție. Ziarele acuză biserica catolică cu nepatriotism și ultramontanism, cu ceea ce pe baza datelor istorice nici o biserică nu s'a distins mai mult ca biserica catolică. Ultramontanismul bisericii catolice e faptul că, ține la papa, timpul de un mileniu însă ne-a arătat că maghiarii n'au prieteni mai sinceri ca Roma. Dacă și aceasta e ultramontanism ce să zicem despre f anemazonii a căror organizație internațională e cea mai antinațională, cea mai coruptătoare și mai periculoasă pentru societate, un element de felul cărula n'a mai fost nici unul înainte de aceasta.

Pentru patria și biserica catolică care niciodată n'a avut atâția dușmani ca azi, au început timpuri grele. Cele mai sfinte instituțiuni sunt călcate în picioare de presă și societate, ziariști fără conștiință încearcă să întunece strălucirea coroanei și consăngeniile noștri cu minte își părăsesc căminurile.

Am ajuns până acolo ca noi, care am întemeiat patria și am aprins lumina civilizației în această țară, să cerem toleranță religioasă acestor secte, pe care marimimoși le am receptat. Societatea trebuie curățită de germenii boalei, e timpul suprem pentru a pune mâna pe arme în apărarea catolicismului și a regenerării spiritului societății.

Munca de subminare din Viena. »Budapesti Hirnap« de azi, află dela un bărbat de stat maghiar de înaltă poziție (numele nu-l spune) care stă în Viena și este în situație de-a privi în culisele politice, — că acolo se lucrează febril la un plan de subminare contra Ungariei.

Cluburile politice sunt goale, miniștrii și o mare parte a deputaților au părăsit Viena și ceie au rămas — spune omul lui »Budapesti Hirnap« — încă nu se ocupă de chestiile crizei maghiare, le dă destul de lucru afacerile austriace. Dar să nu crează cineva că nu se petrece aici nimic ceea ce ar interesa Ungaria. Intre culise se lucrează febril. Munca aceasta n'a fost oprită nici de căldurile verii. Să nu se creadă, că numai în Rusia

incepu o vreme de chefuri, cu discuții interminabile și cu scandaluri cari înspăimântară pe burghezi. Câțiva ani ținu epoca aceasta de petreceri și băuturi. Verhaeren renunță la cariera de avocat și la 1883 își scoase prima culegere de versuri, *Flamandes*.

Volumul acesta fu ca o revelațiune. Era o operă violentă, cu o culoare strălucitoare și cu o libertate de execuție neobișnuită.

Toate impresiile din copilărie ale poetului trăiesc în versurile sale, toată Flandra fericită; se desprinde din ele o nesfârșită dragoste de natură și de viață, — o notă pe care n'o mai regăsim la Verhaeren.

Trei ani după *Flamandes*, veni *Moinen* (Călugări). Perindă în acest al doilea volum de versuri călugării simpli, heresiaci, călugării sălbateci, feodali, cu viața lor monotona, plină numai de rugă, umilință și contemplațiune. Chiar din aceste poeme începe să se vadă spaima și disperarea poetului. Nu mai sunt descripțiile frumoase, sănătoase și pline de viață, din *Flamandes*. Se aud acum clopotele ce plâng în amurg, și cântecele triste ale corurilor de călugări. Sicrie sunt purtate pe umeri. Ne apropiem de teribila criză morală, care va inspira poetului poemele sale de mai târziu, poemele sale cele mai tragice și mai spăimântătoare.

Verhaeren începu să călătorească. Șezu multă vreme la Londra; vizită orașele industriale ale nordului și își umplu sufletul cu bruma și tristețea lor. De acolo, el veni cu o frică de viață, cu o disperare fără margini, a căror sinistră manifestațiune sunt volumele *Flambeaux noirs* (Toate

negre) *Bords dela route* (Marginile drumului) *Soirs* (Seri), *Debâcles* (Năpustiri). În ele, Verhaeren suferă grozav. El e prada teroarei celei mai nebune, se face vestitorul unei evanghelii de moarte și halucinațiune.

În versurile sale curge sânge, se grămădesc morții, glasuri lugubre sună. Care e răul ciudat care îl împinge încetul cu încetul spre moarte? Ie frică de tot ce vede, de tot ce întâlnește. Drumurile și câmpiile îi par pline de năluci. Ca un ucigaș urmărit de fantome, chinuit de remușcări, privește spre lucrurile din trecut. Tot ce a iubit, a cunoscut și a cântat odinioară, se umple de rezoluțiune. Și poetul, puțin câte puțin, apucat de friguri misterioase, aleargă urlând și suspinând spre nebunia întunecoasă, care-l pândește...

...Din fericire, o liniștire urmează. Cântecele de durere fac loc altora, mai calme: *Villagés illusoirs* (sate închipuite). Vedeniile teribile au dispărut. Tablourile se schimbă. Răulețe curg veșele; pomii se scaldă în soare, văzduhul e parfumat. Se face ziua. Unul câte unul trec *Le Forgeron* (Fierarul) *Le Sonneur* (Clopotarul). etc. etc.

Pescarii (*Pêcheurs*) își svârle plasa în apele adânci, ce dorm în lumina de lună.

Dar tristețea începe iarăși. Iată *Campagnes halucinées*, *Villes tentaculaires*, *Aubes*. Cu o sfortare supremă, Verhaeren atinge cea mai înaltă opresiune a geniului său. Problema socială îl chiamă. El a văzut câmpiile goale, drumurile fără călători și orașele enorme, gigantice, monstruoase, mărindu-se necontenit, înghițându-și victimele, prinzând satele, cătunele și burgurile în tentaculele lor, sugându-le și omorându-le. Ce

trist, ce mișcător e tabloul câmpiilor părăsite, plângându-și fericirea apusă!... Nici un poet înainte de Verhaeren n'a cântat așa durerile și visurile veacului său; nici unul n'a știut să exprime ca el, poezia cetăților de muncă, de mășini, de cercetări și de avânturi spre adevăr și fericire. Intreaga lui operă se impune admirațiunii, — chiar a acelora cărora nu le place și cari afectează să vadă în el un barbar. Barbar — se prea poate — dar e atât de viu și evocator, te turbură atâta de adânc, are atâtea game — dela durerea tumultoasă, până la seninătatea majestoasă — încât, îl putem pune fără ezitare în primul loc, printre marii poeți ai veacului.

Paris, 21 August.

Tristan.

H A Z.

Bun ginere.

Pe vremea unei furtuni grozave pe mare, căpitanul unui vapor dete ordin călătorilor ca să arunce în mare tot ce nu le e de folos și de care s'ar putea lipsi; pentruca vaporul să nu trebuie să ducă o greutate prea mare.

Un om — un pasager — apucă pe o femeie și voi s'o arunce în mare.

Căpitanul îl opri:

— Ce faci, domnule?

— Păi vreau să arunc pe soacră-mea, căci ea numai de folos nu-mi e și mă pot lipsi de dînsa.

sunt Azev-i și Burzev-i. Aceștia au fost cari la timpul său și au dat silința să prezinte vizita moștenitorului de tron în lumina ideii marelui Austrii. Scopul lor e să compromită pe bărbații conducători maghiari, să zădărnicească cu orice preț fuziunea și să câștige cercurile mai înalte pentru un astfel de guvern care n'ar opune o rezistență așa strașnică împotriva planurilor goss-oesterreich-iștilor ca și membrii și partidele actualului guvern.

Darea de seamă a contelui Andrassy. Ministrul de interne, d. Iuliu Andrassy va ține în 15 Septembrie dare de seamă în Cașovia.

Din România.

Escursia suveranilor. MM. LL. Regele și Regina, însoțiți de d. Djuvara, ministrul industriei și comerțului, de d-nele Bengescu și Poenaru, d. colonel Poenaru, au sosit Sâmbătă la 11 dim. cu automobilul la Pietroșița, pentru a vizita expoziția de covoare și țesături naționale de acolo.

La intrarea în școală, unde se află expoziția, au fost primiți de d. prefect Dimifriu, d. inginerșef Gruneanu, de d. primar și consiliul comunal, învățătorii, învățătoarele și preotul din localitate.

Tot satul era adunat în haine de sărbătoare și cu urale nesfârșite au salutată sosirea suveranilor.

O plăcută surpriză a făcut Reginei cele 300 de femei adunate în fața școlii. Toate erau în haine naționale și torceau lână din furcile pe cari le aveau în brâu.

M. S. Reginei i s'a oferit flori de d. prefect Dimitriu și de d-na Simetrea, directoarea școlii de țesături, de câtă soția primarului și a învățătorului.

Primarul comunei a prezentat M. S. Regelui pe tavă pâinea și sarea tradițională, urându-i bună venire într-o frumoasă cuvântare.

La intrarea în școală, Suveranii sunt întâmpinați cu imnul regal, cântat de corul școlii Petroșița, condus de d. director Popescu.

Apoi MM. LL. au vizitat expoziția de covoare adunate din sat precum și școala de războaie pentru țesutul covoarelor.

MM. LL. au rămas foarte încântați și au adresat vii felicitări conducătoarei școlii.

După vizitarea expoziției Suveranii au plecat spre București cu automobilul, precedați fiind de automobilul prefectului și urmași de automobilul dlui ministru Djuvara.

În drumul spre Brănești automobilul regal trecând prin comuna Moțeni, a suferit un accident, care i a întârziat timp de 15 minute. Plesnise cauciucul dela o roată, și a trebuit să fie înlocuit.

Ajunși la Brănești spre a vizita fabrica de țesături, MM. LL. regele și regina au fost primiți în entusiastele urale ale populației, în fruntea căreia se afla prefectul județului, precum și directorul fabricii.

Sătenii, lucrătorii și lucrătoarele erau îmbrăcați în costume naționale. Mai erau de față căpitanul de jandarmi, administratorul de plasă, toți preoții, învățătorii și primarii.

La fabrică au mai eșit întru întâmpinarea Suveranilor, d. Fusea, președintele consiliului județean din Dâmbovița, și P. S. S. arhiepiscopul Ghenadie, fost mitropolit primat.

D. Rizescu a oferit flori M. S. Reginei.

În urmă Suveranii au intrat puțin în casa directorului fabricii, și apoi au vizitat cu deamănuntul instalațiile fabricii, fiind conduși de d-nii Moldoveanu și Rizescu cari le au dat Suveranilor toate lămuririle necesare asupra modului de fabricare.

În curtea fabricii, într'un pavilion elegant împodobit cu flori a fost așezată masa regală.

La ora 2 și un sfert s'a luat dejunul. La masa regală au luat parte d-nii ministrii Djuvara, arhiepiscopul Ghenadie, C. Fusea, prefectul Dumitru, d-nele de onoare Bengescu și Poenaru, d. col. Magheru, d. Dr. Mamulea, d-na Rizescu și artistul Enescu, d-nii Rizescu și Moldoveanu.

În tot timpul dejunului a cântat muzica militară a regimentului 22 Dâmbovița.

După dejun MM. LL. Regele și Regina au plecat în automobil prin Târgoviște la Sinaia, unde au ajuns la orele 8 și jumătate seara.

Aniversara A. S. R. Principelui Ferdinand. Din prilejul aniversării a 44 a nașterii A. S. R. Principelui Ferdinand al României s'a celebrat ieri la ora 1 un Te-Deum, la Metropolie.

Serviciul divin a fost celebrat de vicarul sfintei Metropolii, asistat de întreg clerul.

O companie de infanterie a făcut onorurile în curtea Metropoliei.

La ceremonie a asistat d. Spiru Haret, ministrul de culte și instrucțiune publică, Emil Costinescu, ministru de finanțe, Vasile Morțun, ministrul afacerilor publice; generalul Warthiady, generalul Bottean secretarul general al cabinetului de război, generalul Zotto, comandantul deviziei a IV. Hagi Tudorache, primul aghiotant de marină, Emil Petrescu, prefectul poliției, generalul Georghiu, colonelul Saegiu, colonelul Herachi Petrescu și mai mulți oficeri ai statului major și de infanterie.

Trupele au defilat pe dinaintea autorităților militare.

După ceremonie reprezentanții și oficerii suitei s'au transportat la palatul din Cotroceni.

Din incidentul aniversării d. Spiru Haret a felicitat telegrafic pe principele moștenitor, în numele guvernului.

Apel

cătră președinții Ligei pentru unitatea culturală a tuturor românilor.

»Minerva« din București publică următoarele: Lupta pe care românii de peste Carpați de veacuri o poartă cu unghurii, nici odată n'a fost mai aprigă ca azi, nici odată pericolul pentru românism n'a fost așa mare ca azi.

Dela felul cum se va sfârși această luptă depinde viața, s'au moartea celor 3 milioane și jumătate frați din Ungaria.

Ungurii având puterea în mână, știind că până azi au izbutit în toate, împinși și de temperamentul lor violent vor să dea lovitură de moarte românimeii de peste munți. Este clipa supremă pentru sârmanii noștri frați.

Și în asemenea momente hotărâtoare de viitorul, de însuși viața fraților noștri, ce face Liga culturală?

Doarme!

Da, trebuie să doarmă, dacă n'a murit, fiindcă nu dă nici un semn de viață. Nici când, ca azi nu s'a avut rostul lor cuvintele profetice ale lui Andrei Mureșanu.

»Acum ori nici odată, croiește-ți altă soartă«.

Mă adresez președintelui comitetului central și președinților secțiunilor Ligei culturale și-i întreb: este acum momentul de a tăcea, de a dormi? Dacă acum nu lucrează Liga, atunci ce rost mai poate avea ea?

A sta nepăsătoare în asemenea momente, este a lipsi menirii sale, a se face trădătoare de neam. A sta nepăsătoare în asemenea împrejurări, a tăcea, a privi cu sânge rece cum unghurul pune cuțitul în pieptul neamului românesc din Transilvania și Ungaria, însemnează că noi, cei liberi, nu suntem vrednici a trăi ca popor liber, cu viața sa națională, este a ne sinucide.

Deșteptați-vă, dlor președinți ai Ligei, întruniți-vă, sfătuiți-vă ce este de făcut în aceste momente hotărâtoare și începeți lupta, dreaptă, o luptă de oameni civilizați, chemați a apăra în fața popoarelor culte cea mai sfântă cauză: dreptul la viața națională al unui popor european, care are un trecut de 18 veacuri și de veacuri suferă »martirul«.

Dr. D.

Membru al secțiunii Craiova,
al Ligei culturale.

Adunările dela Suceava și Rădăuți.

În urma exodului deputaților bar. Hormuzachi, Dr. Simionovici și Dr. Isopescul din sânul partidului național român bucovinean dirigența acestui partid în frunte cu presidentul partidului Dr. Iancu Flondor a ținut săptămâna trecută două impozante adunări politice în orașele Suceava și Rădăuți, în care prin graiul fruntașilor partidului s'a lămurit întreaga situațiune politică economică și culturală a poporului român bucovinean.

Cu mare însuflețire s'au votat următoarele rezoluțiuni:

I.

1. Adunarea de astăzi a românilor din ținutul Sucevei primește cu cea mai mare bucurie hotărârea comitetului național ca să ne strângă rândurile noastre ale tuturor românilor într'un singur partid românesc din Bucovina. Spre acest scop dorim, ca să se aleagă în timpul cel mai scurt în toate satele noastre oameni de încredere, ca prin aceștia să putem porni organizația poporului în felul cu s'a hotărât în comitetul nostru național.

2. Adunarea de astăzi a românilor din districtul Sucevei, la care sunt de față mii de alegători, exprimă mâhnirea cea mai adâncă față de purtarea neromânească a deputatului Hormuzachi și a domnilor deputați Simionovici și Isopescul, cari și-au părăsit neamul și li somează să întredin nou în partid și-i invită să se întoarne îndărăt la grosul rației noastre, la ceilalți deputați, cari au rămas credincioși nației întregi.

II.

1. Gospodarii români din districtul Rădăuți întruniți astăzi în o adunare mare de mai multe mii de suflete, au ascultat cu adâncă bucurie hotărârea comitetului național, ca să strângă rândurile poporului român într'un singur partid românesc. Deplin înțeleși cu această hotărâre gospodarii români roagă pe șeful partidului, d. Iancu Flondor, ca comitetul național să întredin fără întârziere prin satele noastre și să pornească cu alegerea bărbaților de încredere pe care să se razime de astăzi înainte puterea bietului neam năcăjit.

2. Poporul țărănesc din districtul Rădăuțului îi poruncește deputatului său Simionovici, să se împreune iarăș cu partidul românesc în frunte cu d. Iancu Flondor.

Din Străinătate.

România și Bulgaria. În prezența membrilor guvernului și a unui mare număr de reprezentanți ai națiunii s'a inaugurat ieri, la Siștow, a 3 a linie ferată, care leagă Sofia cu malul Dunărei.

Primul ministru Manov, în discursul său inaugural, a zis, între altele:

»Astăzi, pe malul Dunărei, care ne desparte de România cu care suntem legați prin sentimente de prietenie frățească, nu mă pot opri de a nu spune că Bulgaria și România doresc — e indiferent punctul

unde s'ar face aceasta — stabilirea unei legături peste Danubiu între rețelele căilor ferate respective. O asemenea joncțiune ne-ar bucura deopotrivă pe noi și pe români.

Abdicarea regelui George. Aghiotantul general al regelui a adresat o scrisoare președintelui consiliului, prin care roagă pe Rhallys să desmintă svonul despre abdicarea regelui din pricina agitației din armată.

Rolul Italiei într'un război naval. O personalitate care a jucat un important rol în marina italiană ca și în politica Italiei a făcut următoarele declarațiuni cu privire la atitudinea Italiei la cestiunea deschiderii Dardanelor;

Germania a împins Austria, care acum câțiva ani n'a avut nici un dor de flotă ca să întărească această flotă prin construirea a patru Dreadnoughts. Franța și Anglia sunt deci silite a întări escadrelor lor în Mediterană și a micșora pe acelea cari amenință direct Germania în Marea Nordului.

Știți ce mare importanță atribuie opinia publică engleză desvoltării flotei austriace. Acesta e răspunsul triplei alianțe la aceasta și răspunsul e foarte abil. Dacă flota rusă poate intra neimpedată în Mediterană atunci avem aface cu o flotă nouă care se va alătura imediat la cea franceză și la cea engleză, pe când cele patru Dreadnoughts nouă vor fi gata de abia peste patru ani.

Aceasta însă va da Franței și Agliei puțința de a reduce escadrelor lor din Mediterană și a sporii cele din Marea Nordului. Vor consimți însă Germania și Austria ca înțelegerea pentru deschiderea Dardanelor să fie încheiată? Care va fi rolul Italiei și a puterilor sale armate în zilele în cari războiul va fi izbucnit?

Până acum această putere a fost ignorată în toate calculele strategiilor și ale politicianilor din cele două grupuri de puteri europene. Și dacă voiți să calculați bine, închee aceea personalitate însemnată de care se bănuiește că e un amiral, care e și senator și a fost și ministru al afacerilor străine și ministru de marină, dacă voiți să socotiți bine ei nu pun Italia în cumpănă nici uneia din cele două grupuri. Și o lasă mai bine afară din joc. Și așa se va întâmpla negreșit.

Înlăturarea schismei în Macedonia. Din Constantinopol se anunță: În cercurile politice se asigură că Rusia stăruie pentru a se împăca ambele biserici din Turcia, exarhiată și patriarhiată. Oamenii politici din Turcia ar vedea cu ochi buni această împăcare crezând că prin aceasta exarhia își va perde din activitatea sa națională în favoarea Bulgariei.

Cătră cetitori!

Adresăm un nou apel abonaților, cetitorilor și amicilor noștri, și îi rugăm cu toată insistența să binevoiască a-și reînoui abonaamentele, a-și achita restanțele și a îndemna și pe alții să aboneze.

Sunt atât de mari sacrificiile împreunate cu necesitățile unui organ de publicitate zilnic, încât e imposibil a le face față cu un stoc de abonați rău plățitori ori neglijenți.

Abonament nou deschidem:

pe un an . . . 24 cor.
 „ 1/2 „ . . . 12 „
 „ 1/4 „ . . . 6 „

Pentru lunile de vară, abonații noștri își pot schimba adresele, ziarul li-se va trimite unde vor, dacă ni-se aduce aceasta de cu vreme la cunoștință.

Restabilirea liniștii în Creta.

Adunarea miniștrilor Turciei a luat la cunoștință răspunsul Greciei dat la ultima adresă a porții, și cu aceasta pericolul războiului dintre cele două state, cel puțin pentru câțiva timp, pare a fi încunjurat.

Această hotărâre a guvernului otoman a fost primită cu bucurie în amândouă statele. Din Atena se desmănesc știrile lansate referitor la eventuala demisie a regelui — din cauza mobilizației militare.

Consiliul miniștrilor.

Consiliul de miniștri a luat la cunoștință nota Greciei prin aceasta războiul dintre cele două țări e cu desăvârșire înlăturat. În cercul tinerilor turci, a fost primită această deciziune a cabinetului în mod foarte favorabil.

Hotărârile consiliului.

Consiliul miniștrilor a discutat și proiectul pe care poarta vrea să-l înainteze puterilor în chestia autonomiei Cretei. S'a mai pertractat apoi și nota colectivă a puterilor, adresată porții — care pe lângă punctele obișnuite pină aci, mai conține și o declarație, referitoare la divergențele ce s'ar ivi între cele două state asupra Macedoniei — pentru evitarea căror marile puteri vor interveni ca să fie împăcate pașnic. Ministrul de marină s'a exprimat cu ocazia unui interviu că flota turcească va rămânea la Karpathos cît timp chestia Cretană nu va fi transată într'un mod favorabil pentru Turcia.

Din isvor competent se vestește, că consulatul grecesc a fost anunțat despre impresia satisfăcătoare ce a făcut nota grecească la poartă. Patriarhul din Oecumenia a înaintat porții un memorandum în care se plinge contra proiectului de lege, referitor la școalele și bisericile din Macedonia.

Regele nu va abdica.

Aghiotantul regelui a trimis ministrului președintelui Rhallis o scrisoare, în care-l roagă să desmăntă știrile lansate asupra abdicării regelui din cauza mobilizării armatei. În Atena opinia publică s'a mai liniștit în urma apropiatei deslegări a conflictului turco-grec.

O nouă știre alarmată.

Din Constantinopol vine știre că Turcia continuă pregătirile de război contra Greciei.

Guvernul a cumpărat pentru linia Salonic mai multe locomotive. Prețul acestora se urcă la suma de 200000 lire turcești.

Sporturi în aer liber.

Voi vorbi aci de două sporturi, care mi-e teamă că vor speria pe multe mame și anume: »boxul« și »lupta«. Dar, imi veți zice: acestea sunt exerciții prea violente, care sunt rezervate numai profesioniștilor; nu se poate să faci pe copii să învețe așa ceva. Cu toate acestea se poate învăța și se vor trage multe foloase, cu singura condiție, să fie bine înțelese și să nu se considere boxul și lupta ca mijloace de duel.

Între camarazi, este permis de a organiza serbări amicale, unde întâlnirile vor fi cu totul prietenești și unde nu se va vedea niciodată neînțe-

legeri. Pentru aceste două sporturi, care se pot practica fie în aer liber, fie într'o cameră spațioasă, este bine să se urmeze regulile hotărâte și care se găsesc în cărți speciale. Ar fi prea lung să expunem aci metodele, însă toate tind a forma oameni solizi, agili și cu statură frumoasă. Afară de aceasta, boxul a luat în Franța o înfîndere enormă și este o adevărată mișcare națională, ce se creiază în formarea sa.

Între exercițiile mai puțin violente, rămâne să menționăm jocul »Tenis«. Acesta este prea cunoscut pentru a-l mai descrie aci. »Tenisul«, este un joc din cele mai elegante și care contribuie cel mai mult a da abilitate și flexibilitate corpului. Cel mai mare folos al său este că poate fi practicat la orice vârstă și tot așa de bine de cătră fete cât și de cătră băieți. De altfel, trebuie să recunoaștem, că exercițiile în aer liber, sunt tot atât de necesare și pentru unii cât și pentru alții; însă cercul celor ce se pot practica de cătră fete, este mult mai restrâns.

Într'adevăr ar părea ciudat să vedem domnișoare, practicând sporturi ca cele despre care vorbirăm mai sus. Cu toate acestea, în unele țări, ca în Suedia, de exemplu, gimnasticile femeii ajung la rezultate remarcabile.

Aceste gimnastice, cari au dat reprezentații senzaționale la jocurile olimpice din Londra, nu sunt dupăcum am crede specialități sau profesioniște, ci numai niște fete tinere, de bună condiție socială, care fac cultură fizică pentru dezvoltarea și sănătatea lor.

Singurul neajuns al jocului »Tenis«, este că necesită o instalațiune destul de costisitoare; totuși cine-și poate instala acest joc, își procură astfel o distracție sănătoasă și plăcută.

Un alt exercițiu care se poate practica iarăși de ambele sexe, este »scrima«.

»Scrima« a început să dispară în Franța și este destul de regretabil, pentru că acest exercițiu, pe lângă un pept sănătos, dă amatorilor săi, elasticitate și hotărâre. După cum nu se cere puterea prea mare, femeile sau distins în acest exercițiu în toate timpurile. Ca și »Tennisul«, »scrima« are o lipsă, căci afară de armele ce necesită acest exercițiu, este nevoia de a apela la un profesor de arme. Pentru acei însă, care nu caută să profite de cât de efectele binefăcătoare ale acestui exercițiu, iar unii de cum a se perfecționa în maniera armelor, câteva ședințe vor fi de ajuns, ca să cunoască principiile generale ale acestui sport, care nu este decât o artă.

Dintre aceste jocuri, este foarte greu de a hotărâi, care sunt acelea, ce se pot practica în diferitele împrejurări ale vieții. Părinții trebuie să potrivească aceasta; căci este învederat de exemplu, că dacă într'un salon, la rigoare, se poate face salturi. În cazul acesta băieții vor fi nevoiți, a căuta să se întrunească toți camarazi, pentru a face sporturi și jocuri în aer liber. Părinții vor supraveghea și conduce aceste exerciții cari sunt atât de binefăcătoare sănătății. Ei vor trebui asemenea să supravegheze regulile de igienă care are o importanță foarte mare în sporturi și se alegă cu scrupulozitate, aparatele, îmbrăcămintea, încălțămîntea, etc., de care se vor servi copiii lor.

Formând grupuri mai număroase, se pot practica sporturi, care ar fi imposibile de practicat cu un număr mai restrâns.

»Football« aceea ce însemnează asociațiune sau reunire, este un sport cu totul impracticabil în familie, pentru că necesită terenuri foarte întinse, și echipe de 11—15 jucători în fiecare lagăr; este un joc pasionat. Cu toată înflăcărarea ce se desfășoară și întărirea părților accidentale sunt foarte rare pentru a nu zice excluse cu totul; acesta este unul din exercițiile cele mai întăritoare.

Louis Champeaux
 Dela Academia Franceză.

Crema de vioarele „Ideal“ este mărghăritarul cremelor. Feței îi dă culoare nespuse de albă; cel mai excelent mijloc pentru conservarea feței contra *sbărciturilor*, *pistruilor* și *sgrăbunțelor*. Efect neîntrecut, grabnic și surprinzător. Prețul unei tegle expediată franco, dacă suma se trimite anticipativ, 1 cor. 10 fil.

Regulator pentru păr, care îi redă părului culoarea originală; prețul unei sticle cu modul de întrebuintare 2 cor. — — — **Mijloc pentru văpsirea părului**, care după o mică folosire negrește foarte frumos părul. Prețul unei sticle cu modul de întrebuintare 6 cor. — — — **Blondine** care dă părului culoarea foarte frumoasă blondă. Prețul unei sticle cu modul de întrebuintare 2 cor. — — — Se pot comanda dela: **MOLDT BÉLA** farmacist, laborator cosmetic **GYERTYÁMOS (Temes m.)**

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 25 August n. 1909.

— **Malestătea Sa, monarhul** Conform informațiilor date din Ischl, sănătatea bătrânului nostru domnitor, în tot cursul verii, a fost cea mai excelentă. În cele două zile, în cari a primit în audiență pe ministrii Aehrenthal și Bienert, M. Sa a muncit neîntrerupt, dela orele 8 dimineața până după amiază la orele două și jumătate, fără să odihnească măcar câteva minute, deși munca săvârșită de monarhul, a fost din cele mai oboseitoare. Sănătatea M. Sale cu tot timpul ploios din vară a fost ireproșabilă și M. Sa va face în condițiile cele mai favorabile călătoria Sa la Innsbruck. M. Sa va pleca Sâmbătă din Ischl, dar nu e exclus, că pentru a se reîntreza de oboselele serbărilor din Tirol, se va întoarce pe câteva zile iarăși la Ischl; în privința asta însă nu s'a luat nici o dispozițiune până de prezent.

— **Colecta pentru monumentul lui Ioan Pop Reteganul oprită.** Se știe că învățătorii români sălăjeni luaseră inițiativa să facă o **colectă publică cu scopul să ridice un monument** neuitatului scriitor popular Ioan Pop Reteganul.

Ministrul instrucțiunii publice — scrie „Gazeta de Duminecă” — d. Apponyi prin un rescris mai non a oprit colectarea publică. Nici statutele proiectului de alianță învățătorescă n'au fost aprobate. Au trecut deja cinci ani decând reprezentanții învățătorilor români gr. cat s'au adunat în Cluj ca să se înțeleagă asupra felului cum ar putea înființa o reuniune mai mare, o alianță a tuturor învățătorilor gr. cat din țară în felul cum au și ungurii.

În fruntea acestei afaceri a stat un bărbat de specialitate d. profesor preparandial în retragere Gavril Trif. Dânsul a alcătuit statutele alianței după calapodul statulelor ungurești deja aprobate, a vorbit în persoană cu ministrul Apponyi, dându-i toate informațiunile trebuincioase, le-a strămutat și iarăși strămutat de trei ori, (căci de atâtea ori au fost refuzate) și în felul cum au poftit cei dela cărma țării. Capătul a fost totuși că — nu se pot aproba.

— **Impăratul Wilhelm și contele Zeppelin.** Nu numai autoritățile orașului Berlin, ci și casa imperială face pregătiri pentru întâmpinarea contelui Zeppelin, fiindcă contele va fi oaspele perechei imperiale și va locui în castel. În vederea acestui scop se pregătesc de acum un număr de camere. După dispozițiunile de până acum contele va asista la inaugurarea bisericii garnizoanei figurând în suita împăratului. S'a propus cu acest prilej ca la parada din câmpul Tempelhof să asiste **archiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului Austro-Ungariei**, precum și ministrul englez Churchile și un număr de ofițeri turci și japonezi. Parada va deveni mai interesantă prin faptul că va participa și balonul Zeppelin III care se va arăta cu acest prilej și garnizoanelor.

În cercurile curții ar exista indicii că împăratul ar fi dispus a-și îndeplini dorința și a se urca în balonul Zeppelin. Impăratul posedă descrieri amănunțite ale ascensiunilor principelui de coroană și a regelui de Württemberg cari l'au interesat foarte mult.

— **Hărțile de 20 cor.** Atragem din nou atenția preoților și învățătorilor să binevoiască a aduce la cunoștința poporului că cine are încă hărțile vechi de 20 coroane să grăbească a le schimba până la 31 August n. a. c. căci după acestea nu se vor mai răscumpăra, nici nu se

mai schimbă. N'ar strica să se vestească aceasta și în biserică.

— **Hymen.** Cununia religioasă a dșoarei Victoria Cornean (Apadia) cu d. Dr. Virgil Budințian (medic în Reșița) se va celebra Duminecă în 29 August a. c. st. n. în biserica română din Apadia. Anunțuri speciale nu se trimit, fiind aceste răscumpărate.

— **Călătoria lui Zeppelin la Berlin.** Pe ziua de 28 l. c. contele Zeppelin și-a anunțat irevocabil sosirea sa la Berlin. Municipalitya îi pregătește o primire excepțional de impozantă. Dânsul era să descinză pe câmpul Tempelhof, dar va descinde după dorința împăratului pe câmpul de tir Tegel. Înainte de a descinde, contele va executa în aer câteva evoluțiuni în lung și în lat peste casele și monumentele din Berlin, pentru ca să poată fi văzut din toate părțile orașului. Câmpul pe tir Tegel va fi închis pentru public de cordoane militare. A doua zi după descindere, Duminecă publicul va fi admis să privească dela o distanță de 100 de pași balonul. Contele va pleca din Berlin noaptea spre Luni dimineața. Vor fi lăsați 4—5000 de copii de școală să vadă și ei balonul. Ei vor fi singurii privitori, cari vor fi admiși pe câmpul Tegel.

— **Concursul de aviațiune din Franța.** Se telegrafiază din Rheims: Numai puțini din concurenții înscriși au putut participa la proba preliminară de aviațiune de azi, de pe platoul de la Bethény. Aceasta din cauza unui vânt puternic însoțit de o ploaie torențială ce a căzut înainte de amiază. La amiază, ploaia a încetat, dar furtuna deslănțuită a devenit și mai violentă. Mai multe aeroplane s'au prăbușit din văzduh; accidente de persoane însă, n'au fost. Cu toate acestea, Lefebvre a săvârșit un sbor de 20 ckm. la o înălțime variind între 20 și 30 de metri, în timp de 24 minute.

O altă telegramă din Bethény anunță: Mereu sosesc la Rheims, din Paris și interior, precum și din străinătate călători, cari vin să asiste la marile concurs de aviațiune. Lefebvre și Blériot, cari au reușit în sborul de încercare, au fost clasați de jurii printre concurenții la marile premii Gordon-Bennet. Latham a fost eliminat, pentru că n'a trecut cu aeroplanul său de potolul întâiu. Lefebvre, care s'a servit de un biplan sistem Wright, a făcut proba decisivă de admitere în 8 minute și 58 secunde, străbătând o distanță de 10 kilometri.

— **Dela S. P. A. Cetim în »Voința Națională».** Femeia Lina Alexandru, domiciliată în strada Profetului Nr. 12 din București, s'a plâns societății pentru protecțiunea animalelor că zilnic este crunt bătută de soțul ei, un om nărăvit la băutura, care-i smulge părul din cap și o calcă în picioare.

Deși se adresase circ. 6 de poliție, acolo spunându-i-se însă că aceasta nu depinde de secție, s'a hotărât după îndemnul vecinilor să ceară protecțiunea S. P. A. care, îngrijind de animale, trebuie să o protejeze și pe ea.

S. P. A. a intervenit la d. prim-procuror Diaconescu, care a promis că va lua imediat măsuri spre a da satisfacțiune acelei sărmăne femei.

— **Sufragetele la lucru.** Sufragetele din Londra dau iar loc de vorbă. Un număr de sufragete au fost arestate înaintea locuinței primului ministru Asquith în Downing street pentru că conform unui plan concertat între dânsese, femele din liga pentru libertate s'au postat ca sentinela înaintea ușii palatului ministrului pentru a-i înmâna o petiție pe care el în nici un chip n'a vrut s'o primească.

De îndată ce o »sentinelă» a fost arestată, sosisă alte femei din ligă la postul părăsit. Una după alta au fost arestate de poliție opt doamne, între cari d. na Despard, sora generalului French. În urma acesteia întreaga ligă a venit în complect pentru a face gardă. Poliția a intervenit și a evacuat Downing street și a format un cordon în jurul palatului primului ministru asediat.

— **Banditismul în Bulgaria.** Se anunță din Sofia: Face mare senzație prinderea unei bande de hoși sub conducerea unui sublocotenent Coicev. Din bandă făceau parte studenți, macedoneni și săteni din Staminacha. Ofițerul nenorocise o mulțime de fete promițând să le ia de soție și pentru a putea să ducă viața sa de desfrâu, se făcuse căpeterie de bandiți. Ultima ispravă a bandiților este furtul de 210 napoleoni dela un negustor turc.

Procesul banditului Coicev promite să desvăluie o mulțime de lucruri senzaționale, relativ la viața bandiților din sudul Bulgariei.

— **O emoționată procesiune la Messina.** Telegramă din Messina. Cu prilejul săpăturilor făcute pe locul unde se ridica înainte de groznicul cataclism, edificiul Universității locale, s'a dat printre ruine peste vechiul și faimosul drapel al acestui înalt institut cultural. Steagul a fost purtat în procesiune pe stradele orașului și, pe tot parcursul, a fost aclamat de populațiunea adânc emoționată. În capul cortegiului format de profesori și studenți, se afla rectorul Fultio.

— **Nenorocire la căile ferate.** Azi noapte în apropiere de Sătmar s'a întâmplat o ciocnire de trenuri de marfă. Trenurile cari mergeau cu toată iuteala, s'au ciocnit cu atâta putere încât locomotiva și 10 vagoane s'au zdrobit cu desăvârșire. În urma nenorocirii un frânar a murit pe loc, doi mașiniști au fost răniți mortal. Afară de aceasta patru fochiști au suferit răni grave și vre-o alți 5 au fost răniți mai ușor. În urma ciocnirii o mulțime de vite și porci — de transport — au fost nimiciți. În urma anchetei s'a aflat că nenorocirea a fost provocată de un tren de marfă, care plecase din gară înainte de vreme și fără autorizație.

Încă un succes, în lanțul succeselor lui Kosuth, ca ministru de comunicațiune.

— **Mari nenorociri la o cursă de automobile.** Ieri a fost o cursă de automobile pe o pantă de vre-o 70 de miluri. Au luat parte la întreceri 300 de automobile în șir. În urma derrierii pricinuite s'au ciocnit mai multe automobile. Sunt morți și răniți chiar și în publicul asistent.

— **Eșecul grevei generale în Suedia.** Se telegrafează din Stockholm: Greva generală a făcut un desăvârșit fiasco. Marea majoritate a lucrătorilor își dau acum seama de zădărnicia tentativei de presiune asupra patronatului și sunt gata să se întoarcă la fabricile și uzinele abandonate. Conducătorii mișcării greviste se găsesc acum în foarte mare perplexitate. Ei sunt conștienți de greșala de tactică comisă arătându-se intransigenți, atunci când guvernul și-a oferit mediațiunea între capital și munca în conflict. Comitetul grevei mărturisește că, în urma eșecului, lucrătorii se declară ei înșiși învinși, rămânând astfel la discreția patronilor.

— **O catastrofă în Genf.** În fabrica de gaz a orașului Genf s'a întâmplat o explozie în urma cărei toate supraedificatele s'au prăbușit. Pagubele pricinuite sunt foarte mari, toate laboratoarele și magaziele au fost nimicite. În urma anchetei s'a constatat că explozia a fost produsă din negrija unui muncitor, care încercase conductul de gaz la o ramificație, fără însă să-l izoleze. Probabil scânteiele produse de izbiriile de ciocan au pătruns în lăuntru tubului și aprinzându-se gazul acesta a transpus focul în gazometrul cu un volum de 1500 metri cubici. Din fericire bazenul nu era decât pe jumătate umplut, totuși pereții gazometrului au plesnit, iar cupola i-a fost aruncată la o mare depărtare. După stângerea focului provocat de explozie, de sub stângele edificiilor au fost scoase 7 cadavre, doi oameni au dispărut fără urmă. Uzina de gaz va fi pusă în acțiune după câteva zile.

— **Apropiata prăbușire a unui oraș indian.** Orașul Dera-Khazi-Khan, situat în Penjale, teritoriul celor cinci imbucături ale fluviului Indus, a început să alunece spre acest imens torent câte 50—100 de metri pe zi. Moschee, edificii mari și mici sunt amenințate de a dispărea în curând în Indus.

— **Aviz.** Membrii reuniunii generale a învățătorilor, cari nu s'au însinuat pentru cvartir, prin aceasta sunt rugați, ca la sosirea în Curtici numai decât să se însinuie subscribului, pentru a primi cvartir. Curtici, la 10/23 Aug. 1909. *Mihail Dragoș*, învățător.

— **Cel mai vechi ceas.** Cel mai vechi ceas din Anglia și tot deodată din lumea întreagă, este acela al catedralei din Petersburg. În anul 1320 fu terminat și își îndeplinește și azi serviciul. E opera unui călugăr. Construcție primitivă. Mersul e regulamentat cu ajutorul a două greutatea de câte 300 funți cari atârnă de o frânghie lungă de 80 metri, înfășurată în jurul unei grinzi groase. Când bate orele, isbește în clopotele bisericești cu un ciocan greu de 72 funți. Ceasul nu are arătătoare; orele le marchiază roata principală a mașinării, care face din două în două ceasuri o învârtitură. Cu tot mecanismul primitiv, ceasul acesta memorabil și-a îndeplinit funcțiunea timp de 6 secole, ba se zice, că în acest interval nu și-a întrerupt mersul nici un minut.

Felurimi.

— **Cinci milioane garanție.** Milionarul american Thaw este închis într-o casă de nebuni pentru omor, deși familia lui a făcut tot ce i-a stat prin putință pentru a-l elibera. O ultimă telegramă în această senzațională afacere în care un milionar omorător a fost declarat nebun și închis într-o casă de alienați, aduce un nou moment senzațional și anume:

Miss Alice Thaw, fosta contesă de Yarmouth a mers zece mi'e printr-o pădure deasă și primejdioasă în Statul Maine pentru a ajunge la villa judecătorului Mill, situată la frontiera Canadiei spre a-i oferi un milion de dolari garanție pentru eliberarea fratelui ei din casa de nebuni din Matteawan.

Mill ar fi fost foarte emoționat de dragostea surorii, care a sosit la el, într-o stare înfiorătoare de oboseală cu hainele rupte și cu mâinile și fața sângărate. Deși se uita cu coada ochiului la milionul de dolari și se întreba nedumerit dacă e chiar numai garanție toțuși n'a putut face ce i-s'a cerut.

Mama și sora lui Thaw vor lua cu chirie o casă lângă casa de nebuni din Matteawan pentru a fi mai aproape de cel internat. Ele speră că grație îngrijirii ce se poate da bolnavului cu milionul de dolari, ei îl vor însănătoși și vor muia apoi și inima severului judecător.

Economie.

Ceva la organizarea noastră economică financiară.

V.

Atitudinea presei noastre, un gol în aceasta.

Azi după ce avem la circa 200 instituțiuni economice-financiare ar fi timpul ca să purcedem cu toată energia și bunăvoința la consolidarea și centralizarea lor.

»Ein neuer Auswuchs« ar zice neamțul văzând nouă noastre instituțiuni financiare înființate pe baze pur confesionale. — Mai rău nici că ne putea bate Dumnezeu, decât că ne-a desbinat, destinându-ne a ne mânca unii pe alții.

Și care e cauza, că am ajuns azi acolo, unde suntem? Fi-am noi așa departe pe povârniș, dacă *da capo* s'ar fi criticat cu toată asprimea mersul afacerilor și dacă s'ar fi avertizat fără cruțare atât publicul cât și conducătorii intelectuali ai poporului nostru, referitor la urmările nefaste ce le aduc cu sine harța între frați, desbinarea și pe terenul economic financiar?

Atât presa noastră independentă, cât și »Rev. Ec.« dependentă, — care primo loco ar fi fost chemată a face aceasta, — au fost totdeauna foarte rezervate, fiind cu cruțare și considerare față de cutare și cutare, fie o singură persoană privată, care era în joc, — dar mai ales față de preoțime, care e pretutindenea, — ca ochiul lui Dumnezeu, — numai acolo unde trebuie, poate nu. (Onoare excepțiilor!) Așa am ajuns apoi, că

nedându-se importanța convenită unor chestiuni vitale ale poporului nostru, acestea au fost bagatelizate și speculate în chipul cel mai fără de lege, producându-se pe urma lor numai decepțiuni și alte fructe amare.

În loc să se taie *da capo* 'n carne vie, deschizându-se ochii celor chemați asupra modului de purcedere a celor nechemați, s'a netezit, — cum s'ar zice, — barba popii cu podul mâinii și chestiile și-au urmat mersul lor fără nici o socoteală.

Cu ocaziunea scărmanării și țesălării cazului, — de pie memorie — »Lugoșana«, în decursul anului trecut, s'a recunoscut din partea presei, că e conștientă a o rupe cu trecutul, că presa a fost tolerantă și cu multe considerațiuni față de orișicine, trecând cu vederea importanța și urmările unei sau altei chestiuni, care ar fi putut fi cu adevărat obiectul unei critici cât de aspre și largi.

Se mai întâmplă aceasta la alte națiuni, ca presa independentă să fie atât de gentilă față de o singură persoană sau fie castă chiar, ca să o prețuiască mai presus decât una dintre chestiunile cele mai vitale ale ori cărui neam de pe fața pământului?!... Nu denotă faptul acesta o dejosire chiar a presei însași?... Că de unde provine timiditatea aceasta nu scrutam cu ocaziunea aceasta, ci remarc, că pentru a ne feri pe viitor de mai rău, sunt convins, că »Solidarității« și în special organului ei, respective al băncilor, »Rev. Ec.« ar trebui necondiționat să i-se croiască o independență largă, absolută și neinfluențată, astfel ca să poată purcede în toate chestiunile noastre economice financiare mai energic, franc și fără nici o considerare față de nime.

Afară de aceea cred, că ar fi conștient, ca tot așa precum »Tovărășia« pe lângă »Libertatea« deschidea ochii țaranilor, să se înființeze o revistă economică financiară, care să apară de două ori la săptămână pe lângă »Tribuna« și care să aibă menirea a desbate și scărmana obiectiv și intensiv fără nici o rezervă și cruțare toate chestiunile noastre economice-financiare, indicând totodată calea pe care ar trebui să se meargă înainte și arătând modul de soluțiune, perzistând cu inzență a deschide în ceasul al 11-lea ochii intelectualilor și conducătorilor noștri pe terenul acesta.

La noi se simte necondiționat necesitatea existenței unor reviste economice financiare de forță, în coloanele cărora să și poată expune fiecare părerea în orice chestiune.

O specializare se impune în privința aceasta și numai luând în considerare, că câte jurnale avem toate deschid ocazional tot felul de »rubrici« astfel, că căutând a urmări și puținul cât se scrie și desbate la noi, respective se trece pe moara jurnalistică referitor la cele economice-financiare, și-e direct imposibil, căci atunci ar trebui să fi abonat la toate jurnalele politice, revistele literare și economice-financiare. Având de prezent aproape fiecare manuator ocazional al condeiului foaia sa, în care publică cu predilecție, nici nu poți ști, de și-a mai expus cineva părerea în aceeași chestiune cu tine pro sau contra. Și aceasta este una din cauzele principale, care face, ca cei mai mulți scriitori ocazionali după un timp oarecare să devină apatici și indiferenți față de tot ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Cred, că ar fi în fine conștient ca jurnalele noastre politice, cari eo ipso au destulă apă pe moară, toate articolele economice financiare ce li-s'ar trimite pe viitor, să le remită spre publicare revistelor economice-financiare, astfel ca materialul publicat, respective părerile tuturor să fie mai concertate, ceace ar fi o mare înlesnire și pentru scrutătorul din viitor.

Două reviste economice financiare de forță, ar avea destul material de măcinat și ar putea fi susținute la nivel și atunci, când ar fi să apară de două ori la săptămână și chiar mai bogate.

Dorind a scruta și a studia o perioadă cât de scurtă a trecutului nostru pe terenul economic-financiar din timpul recent, dai pas de pas peste ceea ce mai mari greutatea, încât cu considerare la jertfa ce și-se recere din toate punctele de vedere, în fine abziel, amintindu și involuntar de cuvintele lui Bismarck: »Quies non movere!«

Brünn, August 1909. *Virgiliu V. Bontescu.*

Sarcinile ipotecare în Ungaria sunt evaluate în o statistică recentă la 4 miliarde și mai bine de cor., din care sumă revin asupra pro-

prietății de pământ 70 proc., iar 30 proc. asupra caselor. Față cu aceste sarcini imobilele supuse cultivei agricole reprezintă o valoare de 15 miliarde cor.

»Insoțirea economilor de vite« din Răcășdia. La 9 Maiu a. c. s'a constituit în frunțașă comună Răcășdia (com. Caraș-Severin, având aproape 3000 locuitori români) o însoțire cu firma de sus, având de scop a desvolta economia de vite, a lua în arândă pășune și a despăgubi pe membrii în caz de daune în vite.

Insoțirea s'a înființat pe timp nedeterminat pe cote de 4 cor., plătibile în 4 ani în rate de 1 cor. Direcțiunea este compusă din următorii: Nicolae Mircea, Toma Fișteac, Ilie Jana, Iosif Pența și Iosif Lațan.

»Insoțire de credit« în Feldioara (com. Făgărașului) este firma unei însoțiri cu responsabilitate nelimitată înființată în adunarea generală 2 Maiu a. c. în Feldioara, comună cu 547 locuitori în com. Făgărașului.

Direcțiunea este compusă din următorii: Andrei Savu, prezident; Ștefan Anghel, Ioan Bozonea, Ioan Milea și Nicolae Roșca.

Insoțirea de consum și valorizare în Uifalău ungueresc. Sub firma aceasta s'a înființat la 17 Iulie a. c. o nouă însoțire în Uifalău-unguresc, (Magyarujfalu, com. Cojocna) comună cu 841 loc., dintre cari români 776. Noua însoțire s'a înființat pe timp nedeterminat pe cote de K. 20.

Direcțiunea este compusă din următorii: Mózsza László, Ioan Pogăceanu, Ionaș Murășan și Onuț Lung.

Plata de bucate din Arad.

24 August 1909.

Zilele calde sunt pe isprăvite, diminețele sunt răcoroase de-a binele. Porumbul ar avea nevoie de ploaie.

Cursul pieței se menține, prețurile au scăzut.

S'a vândut azi:

grâu 2500 mm.	13.50—80. —
cucuruz 200 mm.	7.25—7.30
orz 500 mm.	6.80—85
ovăs 100 mm.	7—7.10
secară 150 mm.	8.80—9. —

Prețurile sunt socolite în coroane și după 50 kg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 19 August 1909.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Oriu nou

De Tisa — — — — —	28 K. 35—28 K. 70
Din comitatul Albei — — — — —	28 » 15—28 » 60 »
De Pesta — — — — —	28 » 45—28 » 80 »
Bănățanesc — — — — —	28 » 55—28 » 95 »
De Bacica — — — — —	28 » 55—28 » 95 »
Secară de calitate I. — — — — —	19 » 50—19 » 65 »
Secară de calitate mijlocie — — — — —	19 » 30—19 » 50 »
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	15 » 20—15 » 60 »
Ovăs de calitate I. — — — — —	15 » 50—15 » 80 »
Ovăs de calitate a II. — — — — —	15 » —15 » 40 »
Cucuruz — — — — —	15 » 50—15 » 70 »

Poșta Redacției.

Dr. S. B. Mulțămite publice nu publicăm decât la partea taxabilă a foii.

Redactor responsabil Iuliu Giurgiu.
»Tribuna« Institut tipografic, Nichin și cons.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice, 1 oră și jum. depărtare de la Viena în regiune romanțică și sănătoasă.

Posta și Telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Caut

Un candidat de avocat

cu praxă

care poate a-și ocupa postul momentan, pe lângă condițiuni favorabile.

Dr. Gavril Suciu,
advocat în Hátzeg.

ANUNȚ.

Se află de vânzare

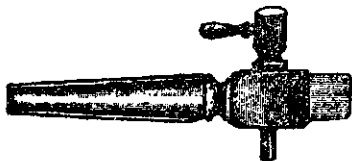
un motor de gaz

cu putere de 2 PH. și cu transmisiune. Motorul e folosit de 2 ani, dar funcționează foarte bine. — Doritorii să se adreseze la administrația ziarului »Tribuna« în Arad.

Prima fabrică de slăvini din Ardeal.

Mozes András

Brașov, (Brassó) Hosszu-utca 32.

Recomandă neguțătorilor de fier, vin și spirit, precum și fabricelor de oțel slăvinele sale pentru vase, pregătite din lemn de prun și arțar cu prețuri moderate. — Catalog de prețuri la cerere cu provocare la zăruțul acesta trimis gratuit.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de soritori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative)

pentru dame și domni, inventate sub numele Zénith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, ceea ce este defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai stinca e veritabilă, dacă e provăsat cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, reoom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

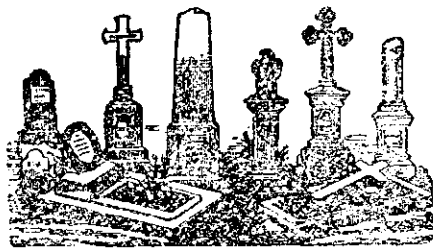
magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

ALBERT KLINGENSPOHR

măiestru petrar în Mediaș (Medgyes). ● Filiala în Sibiu (N.-Szeben) 5.

Mare depozit de **monumente mormântale** din piatră: greasă, marmură, granit și șienit și labrador. În urma experienței îndelungate și a cumpărării în mare atât a calității cât și a ieftinătății acorurilor mă află în poziția de a satisface întru toate pretenziunile on. public. Invit on. public să cerceteze depozitul meu frumos sortat. C mandele se execută personal.

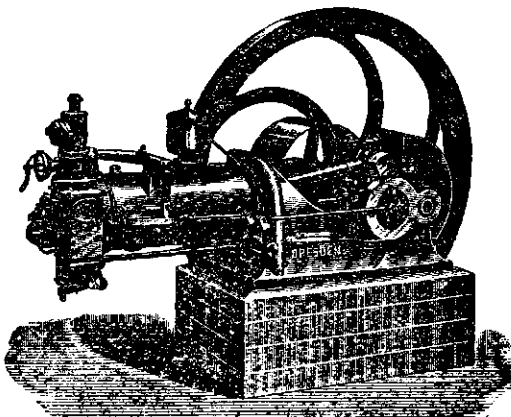
Cu schițe și prospecte servesc gratuit.

Primește spre executare totfelul de lucrări de zidărie aparținătoare la bransa mea pe lângă serviciu prompt și prețurile cele mai ieftine.

Prima fabrică de motoare sudungară.

SCHMEREK și SZABÓ

Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14.

Recomandă motoare mánate cu ulei brut, benzin și cu gaz de prima calitate, precum și orice articole tehnice uleiuri, instrumente și mașini. Primește instalație de mori pentru măcinat. — Atelier de reparat propriu!

Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipați speșele de intabulare, convertez datorile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacia : : Debreczen : : farmacia : :
elot. : : «Arany egyszaru»

Numai există reumă!

Cine voește să scape de ori-ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc

(Király Balzsam) al cărui efect vindecător e recunoscut de medici 1 sticlă mare 2.65 Cor. cu îndrumare, 3 sticle mari 6.65 Cor. cu îndrumare, porto-franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

la culori blond, brunet sau negru. Efect la moment
O singură vopsire e de ajuns, ca părul să rămână
în o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înă-
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori-
și se eliberează 4 cor.

Medicament
pentru vopsirea
părului.

MUSTAȚA E FRUMOASA

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustețelor, pregătită
din materie neunsuroasă. Efec-
tul se vede foarte înțe și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan 30 fil. Prin poștă
se trimite numai 3 borcane cu
2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

S'a isprăvit cu ori-ce vole,
dacă te strâng sau te vatămă ghetele!

Pentru picioarele bolnave ori vătămăte, cel mai bun leac e ghetele bune, cari se întind, dar nu vatămă, apără piciorul, dar nu-l zdrobește. Pentru picioare înregulare, sau de tot simțitoare, cele mai bune

Ghete artificiale

preătește: „Asociațiunea productivă a călțunarilor Aradani“ sub conducerea directorului Iustin Olar, instructor și specialist în acest ram industrial. — Firma asociațiunei „La Cisma roșie“ Arad, Szabadság-tér nr. 14. Mare asortiment în ghete gata cu prețuri moderate.

Telefon 649.

Telefon 649.

Magazin industrial de Ardeal și Bacica, a lui
Reich B. Károly Fia és Tsa Arad.

Fabricate proprii de tot felul de ștreanguri și palamare precum: șpogot resucit pentru înșirarea tutunului, ștreanguri la hamuri, căpestre, sfoare pentru uscarea rufelor, tot soiul de șpogoate și ațe, și cele mai bune

ponevi impenetrabile,

(pentru șătrii, prin cari nu stăbate plozia sau apa), ponevi de pânză de cânepă, pentru acoperirea mașinilor de trierat, a stogurilor, carălor, și pentru folosire la cernerea și vânturarea bucatelor,

Saci pentru bucate,

pregătiți de pânzari din cânepă de in și urzică. Saltele de pat. Tot felul de fuioare de cânepă pentru ștergari; de tot fine pentru fime de tors. — Ațe de cânepă, pânze fine, și mai aspre pentru saci. Procovițe pentru cai.

Mai bune articole cu prețuri ieftine se capătă la

== Erdélyi és bácskai iparárú raktár ==

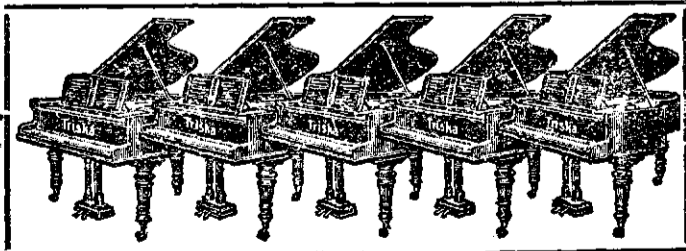
Reich B. Károly Fia és Tsa

Arad, Andrásy-tér Nr. 6. Casa Verbos.

Telefon 649.

Telefon 649.

TRISKA J. Primul depozit de plane
— din tot Ardealul —
Cluj — Kolozsvár, Sétátér-utca Nr. 10.

Recomandă pianurile și pianinele sale provenite din fabricile celebre din țară și străinătate, precum și atelierul său de reparat instalat din nou, în care pianurile vechi și stricate să repară repede, prompt și ieftin cu mijloace moderne — PLANURI CU CHIRII IEFTINE.

Crema de lapte

ie. t nșor alealic, și în urma acestor
ri excelente întrece stricăcioasele
defață unsuroase, nu este un-
roasă, nu pătează și depărtează tot
felul de necurătenii de pe față. —

Pielea feței, mânilor în câteva zile le
face catifelate, albe ca neaua și se poate
folosi oricând ziua.

Prețul unei tegle mici 50 fil., una mare 1 cor.
Săpuu de cremă de vioare, prețul 70 fileri.

Se află de
vânzare la **Berta Kálmán, farmacist**
în **Maria-Radna**, la farmacia „Răscumpărătorul“.
Tot felul de leacuri din țară și str. se vind cu prețuri moderate.

Vânzare de lemne de foc!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public,
cumcă din pădurile proprii și de pe proprietatea mea
liferez cele mai bune

lemne de foc!

din magazina dela Bârzava (cott. Arad) cu vagonul.
Afară de aceasta recomand magazinul meu de lemne,
calitatea cea mai bună, uscate și clădite în stânjini, în
Arad, Óvár-tér nr. 10. (La fosta casă de vamă în-
naintea podului cetății).

Liferez acasă și lemne tăiate cu săcurea dela 50 kgr.
în sus. Una m. je metrică cu 1-60—2 cor.

Prețurile se pot ști la facerea comandelor dela dl
Petru Novac, propriet. pădurilor din Vasoiaia, în **Arad**
str. Weitzer János nr. 19. **Telefon 670.** (Dela Octom-
brie în casa proprie Teleky-ut nr. 4. vis-à-vis de reșe-
dința episcopoească) sau în **Arad Óvár-tér 10.** **Telefon 579**
unde e magazinul la fosta casă de vamă înaintea podu-
lui cel mare a cetății.

De asemenea pot servi cu țigle (cărămizi)
veritabile.

Cerând binevoitorul sprijin al onor. public rămân
cu deosebită stimă:

☉ **PETRU NOVAC**, ☉

proprietar și neguțator de lemne.

Fântâni.

Pompe. Traverse.

Impletituri de sîrmă pentru garduri
și sîrmă pentru acoperiș, sape, lopeți,
coase și seceri. Puști și revolvere, alicie
și patroane. —

Pluguri de fier, tăietoare și mașini de
sfărmat encuruz. Măși și cumpene.

JOH. TEDESCHI SÖHNE, Temesvár

Vorstadt Fabrik, Hauptgasse 17.

— — — Telefon Nr. 71. — — —